

Nya och svårare tider för vargen

Så kan man med stor oro sammanfatta resultatet av det nya parlamentariska läget i vårt land. I valrörelsen fick rovdjursfrågan en allt mer framträdande roll ju närmare valdagen vi kom. Vi som lever i rovdjursområden fick se ett accelererande intresse för rovdjursfrågorna och partiledarna stod i kö och på tå för att övertrumfa varandra i försäkran att det måste fattas beslut om en ny och som man uttryckte det, bättre rovdjurspolitik. Man hade också konkreta förslag på vad som var bättre rovdjurspolitik.

Fredade rovdjur skulle till och med bli lovligt byte om de tog sig friheten att visa sig närmare än 200 meter från mänsklig boning. Men det genomgående temat i valrörelsen var att man måste få försvara sina djur. Man skulle inte behöva stå och se på när rovdjuren dödade ens tamdjur. Detta uttalades med en sådan blandning av eftertryck och indignation att det säkert fanns väljare med egna tam- eller sällskapsdjur som gick på lögnen och lade sin röst i valet som en insats för värdet av sina djur.

För en lögn var det ju. Alla ägare till landets miljontals tam- och sällskapsdjur har redan rätten att försvara sina tamdjur genom att skrämma rovdjur som utgör ett hot. De allra flesta kan heller aldrig göra annat än skrämma. Undantagna är det relativa fåtal som äger vapen att använda - jägarna. De hade redan tidigare under året fått rätten att skjuta dödande skott om de upplevt rovdjur som ett hot inom hägn. Men nu skulle den rätten utvidgas till att gälla i princip överallt. Detta lovades vitt och brett av företrädare för samtliga partier utom vänstern och miljöpartiet.

Den nye jordbruksministern har också, som ett av sina allra första utspel, meddelat sina avsikter att redan under första halvåret nästa år få till stånd ett delbetänkande av rovdjursutredaren i fråga om rätten för enskild att på eget initiativ döda rovdjur, på det sätt som lovats i valrörelsen. Så nu är vi i ett läge där rovdjur i stort sett kommer att kunna skjutas godtyckligt även om ambitionen säkert är att det bara skall ske i nödläge. Den enda ljusglimten i bedrövelsen är att jordbruksministern uttryckt att förändringen av skyddsjaktparagrafen kan komma att ändras tillbaka om det visar sig att den överutnyttjas.

Som på beställning har Viltskadecenter under året utkommit med en tillbakablickande undersökning som visar, att om den nu tilltänkta nya lydelsen av 28 § hade gällt under de senaste sju åren, så kunde cirka tre procent av vargstammen årligen ha skjutits i samband med angrepp på hund. Det är ju hund och då jakthund som det i huvudsak handlar om utanför hägn, även om förordningstexten anger tamdjur. Bortsett från renar så är fribetande tamdjur en marginell förekomst och närvarande beväpnade vallare förekommer knappast.

När kan man då säga att den nya lydelsen skulle kunnat missbrukas? Den frågan har säkert flera svar. Särskilt när Viltskadecenters undersökning också visar att i samtliga fall av konfrontation mellan hund och varg där närvarande hundägare försökt skrämja vargen för att avvärja angrepp, så har det lyckats. Dessa gånger skulle vargen inte ha fått skjutas, eftersom skrämselförsök kommer att vara obligatoriskt.

Viltskadecenters rapport som helhet utgör emellertid ett stöd för dem som kräver svagare förbehåll för tillämpning av 28 §. Särskilt då rapporten uttrycker att vargstammens tillväxt eller bevarandestatus inte äventyras av en förändring som möjliggör att varg får skjutas före, under och efter ett angrepp på hund. Författarna av rapporten menar också att jägarkåren, som enligt min mening kan sägas bära ansvaret för den omfattande illegala jakten på stora rovdjur, kan visas förtroende att hantera en skyddsjaktparagraf som, i min bedömning, går att tillämpa godtyckligt.

Min personliga uppfattning är att det finns en uppenbar risk att det ofta uttryckta jägarhatet mot vargen kommer resultera i ett överutnyttjande av 28:an och en ännu besvärligare tid för den redan trängda vargen.

UFFE STRIDSBERG
VICE ORDFÖRANDE

Foto: Lina Ricklund